

Д О К Л А Д

о т

ПАВЕЛ КЕБЪРЛЕ

и

АЛЕКСИ ПЕТРОВ

делегати на Българския Народен Съюз за защита на природата в международната конференция за защита на природата, състояла се в Брунен на Фирвалдщетерското езеро в Швейцария от 28 VI-3 VII 1947гд.

=o=o=o=o=o=o=o

Когато се получи разрешението от властите /към края на м. юни/ да заминем за Швейцария с мисията да представляваме Съюза за защита на природата в международната Конференция в Брунен, ние се подготвихме да изнесем един доклад за състоянието в което се намира защитата на природата в България, като за целта преведохме :

1/ на френски и немски езици, наредбата-закон за защита на природата от 1936 година, публикувана в "Държавен вестник" № 59 от 1936 гд.;

2/ на немски език, правилника за прилагането на наредбата-закон от 1936 година;

3/ на френски език, новия устав на Съюза за защита на природата в България от 1946 гд., т.е. последния устав на Съюза;

4/ на немски език, доклада на Управителния съвет на нашия Съюз към последното годишно събрание за дейността на Съюза през 1946 гд.;

5/ списък на защитените обекти в България.

Преводите са приложени към досието, което предаваме едновременно с настоящия доклад.

Ние пристигнахме в Брунен на време, преди откриване на Конференцията, която се извърши в събота на 28 юни в 18.30 часът вечерта от Председателя на домакинствующия швейцарски Съюз за защита на природата д-р Шарл Бернард.

Заседанията се държаха в обширните помещения на луксозния хотел Валщетерхоф. Пред хотела върхя висока мачта се развяраха, под знамето на О.О.Н., знамената на всичките представени в Конференцията 31 нации, включително и българското знаме.

Общия брой на делегатите беше 67.

След швейцарската делегация, която се състоеше от 13 души, най-много членове числеше французката такава : 10 души, а именно :

1/ един представител на Националния музей по естествена история, създаден от Зоологическото дружество в Франция;

2/ един представител на французското Министерство на земеделието, едновременно представител на Националното дружество за аклиматизация.

3/ такъв на Академията на науките, едновременно представител на Зоологическото дружество в Франция;

4/ главния секретар на Върховния съвет за защита на природата от колонияте;

- 5/ един представител на Орнитоложното дружество в Франция;
- 6/ такъв на Ботаническото дружество, едновременно представител на Академията на науките и на Министерството на Земеделието.
- 7/ такъв на Дружеството за биография, едновременно представител на Французката Академия и в татническото дружество;
- 8/ такъв на Министерството на народната просвета и на младежта, на изкуствата и литературата;
- 9/ още един представител на Националния музей за естествена история и Националното дружество за аклиматация и
- 10/ Консерватора на водите и на горите - Началник служба на горите при министерството за Задоканска Франция.

Великобритания, Холандия и Полша бяха представени с по пет делегати; Дания - с 4; Съединените Щати, Белгия, България и Италия с по двама души и Аржентина, Австрия, Австралия, Испания, Финландия, Унгария, Норвегия, Швеция, Гватемала, Чехословакия и Нова Зеландия - с по един представител.

Освен представителите на изброените нации, в Конференцията участваха представители на следните международни организации:

- 1/ международен Комитет за защита на птиците с седалище в Ню Йорк;
- 2/ Представител на О.О.Н. - един адвокат от Ню Йорк;
- 3/ Представител за защита на природата при О.О.Н. с местожителство в Женева;
- 4/ Двама представители на международния Съюз на биологически науки - един с седалище в Женева, и друг - в Париж;
- 5/ Представител на Съюза при О.О.Н. за възпитание, наука и култура - ЮНЕСКО с седалище Париж;
- 6/ международна служба за защита на природата с седалище Амстердам;

Интересно е да се отбележи, че от британската делегация трима души се явиха като представители на по 5 различни културни организации - всичко 15 културни организации; заинтересовани всяка с специален интерес към защитата на природата.

Въпросните лица имаха качество на делегати за едни организации, а само на наблюдатели за друга организации.

От присъщата делегация четирима души: един ботаник, един геолог, един културен инженер и един инженер по рационализация - представляваха Полския Народен Съюз за защита на природата, а петият беше представител на министерството за изкуствата и културата.

В холандската делегация участваха двама представители на младежкия Съюз за изучаване на природата, един представител на холандското правителство, директорът за защита на старините и защита на природата при министерството за възпитание, изкуства и наука и един представител на Съюза за защита на природата в холандска Индия и т.н.

Имената и титлите на всички делегати личат в приложения списък на френски език (приложен е А към доклада).

Откриването на Конференцията на 28.VI. с 1/2 часа след обед мина без обичайните за нас церемонии - поздравления, четене на поздравителни телеграми и пр. Делегатите часоаха в салона и Председателя с кратка реч откри Събранието.

Следния ден - неделя - на делегатите бе устроена екскурзия с параходче по езерото, а след обед - втора екскурзия с феникюлер до върха на планината РИГИ, около 3.200; връщане около 4 часа пеш през резервата РИГИ, която е станал собственост на федералните железници чрез откупване, предвид на особения интерес да се запази гората по много стръмния склон към езерото - за запазване на ж.п. линии.

Курортното градче Брунен се намира на брега на езерото срещу врезания в езерото масив с вечно заснежен връх на Ури Ротщок. Езерото от своя страна изпълва дъното на двете хълмни долини около то-

зи масив, които долини, според думите на норвежкия делегат професор Изахсен, с нищо не отстъпват по величественоет на норвежките фирди.

Първото пленарно заседание на Конференцията започна на 30. юни сутринта с избор на бюро, на проверителни комисии по пълномощията на делегатите, правилника за дневния ред и процедурата /виж приложение I/ и с доклад от страна на секретаря на швейцарския Съюз ИОХАН БЮТИКОФЕР върху подготовката на международната Конференция в Брунен.

При разрешаване въпроса за процедурата и гласуванията се реши: всяка представена страна да има право на два гласа - един за държавните служби за защита на природата, вторият за частните организации /безразлично колко такива организации съществуват в дадената страна/.

На държавите с колонии се даде по един допълнителен глас за службите и организациите по защита на природата в колонииите /виж приложения В и II/.

Доклад на Секретаря Бютикофер /виж приложение III/ се спира на препоръките на предходната конференция, състояла се през юли 1946 година в Базел /виж доклада на тази конференция в подвързаното с лен червено томче. В Базел са участвували следните седем държави: Швейцария, Белгия, Франция, Великобритания, Норвегия, Холандия и Чехословакия/.

Швейцарският Съюз през ноември 1946 година съгласно тия препоръки, е влезъл във връзка с представители на организацията за възпитание, наука и култура при С.О.И.С. /ЮНЕСКО/ в Париж и с различни международни Съюзи за подготовка на Конференцията в Брунен, като е събрала мненията на различните представители за вида, строежа, функциите, издръжката и пр. на проектирания международен Съюз за Защита на Природата.

Доклада на Бютикофер дава изчерпателно историята на Конференцията в Брунен.

Още с прочетане на доклада на Бютикофер пролича, че в Конференцията ще бъдат застъпени няколко групи с противоречиви тенденции: едната се оформи около британската и френската делегации, които виждаха задачата на Конференцията в Брунен в подготвителна такава за Конференцията, която ЮНЕСКО щела да свика през 1948 година в Париж; втората - около научните Съюзи и Службата /Сервиса/ по защита на природата в Амстердам, проявяваща известно съревнувание, като незапознатите с предисторията на Конференцията в Брунен делегати образуваха трета група. Още след първото заседание последната група се събра след вечеря на частно заседание в един от салоните, за да обсъди съществуващите тенденции, които заплашваха да обърнат инициативата на швейцарския Съюз и делото на Брунен в палиативно такова.

Групата се състоеше отначало от представителите на Дания, Швеция, Полша, България, и опозиционните настроените представители на младежката холандска организация.

Манифестира се единодушно желание да се окаже най-енергичен отпор на другите групи, които пак искаха да дадат на Конференцията в Брунен характер на подготвителна за друга конференция, и се настоя за нестложното основаване в Брунен на Международния Съюз за Защита на Природата.

Още същата вечер се привлесоха делегатите на Норвегия, Австрия, Унгария, Аржентина и Чехословакия и се уговори линията, която ще се следва. За главен говорител се избра датския представител - професор по право Виндинг Крузе, чиято реч ще намерите в протокола на второто и третото пленарни заседания.

От протокола личат първоначалните становища на Великобритания, САЩ, Франция, част от Холандската делегация, Конферен-

цията да се счете като подготвителна за свикване от ЮНЕСКО нова конференция в Париж през 1948 година.

При все че не можах да се отречат основанията на такова едно становище, основания състоящи се от обща неподготвеност, липса на пълномощия от правителствата, за сметка на които трябваше да се поемат ангажменти, неустановеност по отношение на О.С.Н. откъдето се очакваше крупна финансова и морална поддръжка, нашата група счете, че не трябва да се губи време, а да се основе незабавно международен Съюз за Защита на Природата, който да започне да функционира веднага, като изграждането на Организацията върви постепенно.

В три последователни частни нощни заседания траещи до към 1 - 2 часа, становището на нашата група, в която българската делегация взе най-живо участие, след постепенното привличане на други делегати, получи едно солидно болшинство, което още във второто пленарно заседание, където взема думата, от името на българската делегация П.КЕВЪРЛЕ, успя да се наложи.

От изложеното до тук личи, че почти цялото време на Конференцията се изпълни с централната проблема за образуването на Международен Съюз, неговите задачи и устав. Време за доклади на отделните делегати за състоянието на делото за защита на природата в страните им не остана, поради което нашата делегация остави преведени на немски и френски езици материал в една папка и с придружително писмо /от което прилагаме копия/ предаде този материал на Бюрото с молба да се препечатат на циклостил и разпратят на всички делегации.

Конференцията завърши работата си на 3.VII.1947 година със следната

РЕЗОЛЮЦИЯ:

I. Проекта за един временен устав /конституция-конвенция/ за един Международен Съюз за Защита на Природата се прие еднородно от делегатите в Брунен /виж представените държави/.

II. Делегатите желаят швейцарския Съюз за Защита на Природата да продължи дейността си като представител на Временния Съюз, като предприеме на негово място необходимата дейност предвидена във временния устав. Делегатите ще положат усилия да обезщетят швейцарският Съюз за всички разходи, които същия ще понесе по този повод.

III. Съюзът ще изпрати незабавно проекто-устава на ЮНЕСКО. Той ще поиска да бъде препратен от негово име на всички правителства, като покани последните да съобщат на ЮНЕСКО дали приемат проекто-устава с или без изменения.

IV. ЮНЕСКО се поканва да свика за месец юли 1948 година един Конгрес в Париж за да се разисква и приеме окончателно устав, основан върху съставения от делегатите в Брунен проект.

Прочетената от Павел КЕВЪРЛЕ декларация от името на българската делегация, имаше следното съдържание:

1/ от унгарския ни колега научихме, че съществува панаме-канска федерация за Защита на Природата.

2/ при това положение, налага се на първо място да се сложат основите поне на един какъвто подобен Съюз за Европа, и то без отлагане тук в Брунен, както това е предвидено в поканата за Конференцията.

3/ Ние вярваме, че по-голямата част от делегатите са разположени да решат, седалището на Организацията да бъде в Швейцария,

защото тук вече съществуват всички предпоставки за едно незабавно успешно започване на работата;

4/ организацията може да бъде основана от държавите и организациите, които са представени и които мислят като нас.

5/ Ние не се опасяваме, че непредставените държави и онези, които не се считат опълномощени да подпишат, няма по-късно след няколко месеца или идната година да се присъединят към същия Съюз.

София август 1948 година.